

Aleg. 123.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o petycyach gmin Polanka Wielka i Włosienica względem wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przydzielenia do okręgu delegowanego c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Wadowicach.

Wysoki Sejmie!

Uchwałami z dnia 17. Grudnia 1885. i z dnia 12. Stycznia 1886. Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu zbadanie i zdanie sprawy o petycyach gmin Polanka Wielka i Włosienica, żądających wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przyłączenia do okręgu c. k. delegowanego Sądu powiatowego miejskiego i c. k. Starostwa w Wadowicach. Ponieważ gminy te położone są obok siebie na północno-wschodniej granicy powiatu Bialskiego, przeto w ocenianiu ich żądań te same zachodzą względy i dla tego Wydział krajowy objął sprawozdaniem swem obie gminy, a tak samo postąpiła sobie komisya prawnicza.

Na podstawie zasiągniętych informacyj nie można wątpić ani na chwilę, iż przydzielenie obu gmin do powiatu Wadowickiego byłoby dla nich o wiele korzystniejszym w tych wszystkich przypadkach, których załatwienie należy do zakresu działania c. k. Starostwa. Kiedy bowiem odległość ich od miasta Białej przewyższa 40 kilometrów, to odległość od miasta Wadowic wynosi 25 do 26 kilometrów; a chociaż droga do obydwóch miast jest dobrą, to myto na drodze do Białej jest trzy razy droższe od myta na drodze do Wadowic. Wprawdzie może ludność używać także kolei z Oświęcimia do Dziedzic, a ztamtąd do Bielska, ale droga to dla włościanina jest zbyt kosztowną.

Inaczej rzecz się ma z Sądem. Odległość obydwóch gmin od Oświęcimia wynosi 10 do 12 kilometrów, jest więc o wiele mniejszą, aniżeli odległość ich od Wadowic. Jednakże obydwie gminy proszą o to, aby w razie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Zatorze zostały do okręgu tego Sądu przydzielone. W takim zaś razie wyłączenie ich z powiatu Bialskiego byłoby dla obydwóch prawdziwem dobrodziejstwem. Zator bowiem jest od nich zaledwo o 7 do 8 kilometrów oddalony i leży na drodze, prowadzącej do Wadowic; ludność gmin tych miałaby więc wtenczas i Sąd i Starostwo o wiele bliżej, aniżeli obecnie.

Zapytana o opinię Rada powiatowa Bialska oświadczyła się za przyłączeniem Polanki Wielkiej do powiatu Wadowickiego a przeciw wyłączeniu Włosienicy z powiatu Bialskiego. Jest w tem oczywista sprzeczność, bo Włosienica jest więcej oddaloną od Białej i bliżej położoną ku Wadowicom, aniżeli Polanka Wielka. Sprzeczność ta tłumaczy się tem, że obszar dworski we Włosienicy a względnie probostwo w Oświęcimiu, do którego Włosienica należy, jest takiemu wyłączeniu

Włosienicy przeciwnie. Nie da się też zaprzeczyć, iż dla proboszcza Oświęcimskiego siedziba Sądu na miejscu i siedziba Starostwa w Białej, z którą łączy Oświęcim droga żelazna, jest o wiele dogodniejsza, w tym jednak przypadku należy więcej uwzględnić życzenia ludności gminy, liczącej według ostatniego obliczenia blisko 800 głów, zwłaszcza, że życzenia te bardzo słuszną mają podstawę. To też i proboszcz Oświęcimski w deklaracji swojej, złożonej do Rady powiatowej Wadowickiej, gdy dochodzono sprawę utworzenia nowego Sądu powiatowego w Zatorze, oświadczył przy końcu wyraźnie, iż nie chce żadnej stawiać przeszkody gminie Włosienicy, jeżeli ta życzy sobie, należeć do Sądu w Zatorze i do Starostwa w Wadowicach.

Zresztą obszar dworski w Polance Wielkiej również jest przeciwny wyłączeniu tej gminy z powiatu Bialskiego i odnośną deklarację swoją złożył przy dochodzeniu sprawy utworzenia nowego Sądu powiatowego w Zatorze, jednakże mimo to Rada powiatowa Bialska oświadcza się za tem wyłączeniem i słuszenie, skoro ważne za niem przemawiają względy.

Wprawdzie i c. k. Sąd wyższy krajowy w Krakowie oświadczył się przeciw przyłączeniu obu powyższych gmin do okręgu c. k. delegowanego Sądu powiatowego miejskiego w Wadowicach, ale ty tylko dlatego, ponieważ w tem przyłączeniu upatrywał obciążenie Sądu Wadowickiego. Całkiem inne zdanie objawił ten sam Sąd wyższy, kiedy powstała nadzieja przyłączenia tych gmin do okręgu nowo utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Zatorze, bo tę sprawę Sąd krajowy wyższy w Krakowie poparł jak najusilniej.

Zgodnie więc z wnioskiem Wydziału krajowego komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. ustawy z d. 11. Czerwca 1868. (Nr. 59. Dz. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż pożytecznem byłoby dla dobra gmin Polanka Wielka i Włosienica, aby wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przydzielone do okręgu c. k. delegowanego Sądu powiatowego miejskiego i c. k. Starostwa w Wadowicach.

Lwów dnia 12. Stycznia 1887.

Zastępca przewodniczącego oraz Sprawozdawca:

Z o 11.